

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 30. juni 2020 blev i sag nr. 94967:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Danica Pension, Livsforsikringsaktieselskab
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har pensionsordning med forsikring ved tab af erhvervsevne. Hun har i brev af 3/3 2020 til nævnet bl.a. anført:

"Baggrunden for klagen er, at Danica år efter år sætter beløbet ned, som jeg modtager i erhvervsevnetab. Det uanset markedets udvikling i øvrigt. Således ses et fald hvert eneste år siden 2013, undtaget i 2017, hvor beløbet er uændret i forhold til 2016. Også i årene før 2013 er sket et fald i udbetalingerne.

Der ses intet steds i policen, at udbetalingen kan falde.

I skrivelse af d. 6. januar 2020, har jeg bedt om;

- Aktindsigt
- Henvi sning til, hvor i policen det fremgår, at udbetalingen kan variere

I skrivelse fra Danica d. 10. januar 2020, nævnes

- at forrentningen er afhængig af kontorenten
- jeg vil modtage besvarelse fra specialistafdelingen

Det bemærkes i den forbindelse, at der ikke ses sammenhæng mellem kontorenten gennem årene, og den udbetaling jeg har modtaget.

I min skrivelse af 11. januar 2020, resumerer jeg telefonsamtale af 10. januar 2020, se vedhæftede. Jeg rykker for besvarelse fra Danica, henholdsvis d. 2. februar og 18. februar 2020. Der svares ikke på disse rykkerskrivelser, ej heller oplysning om sagsbehandlingstiden.

Jeg skal derfor bede Ankenævnet for forsikring behandle min klage over;

Ankenævnet for Forsikring

2.

94967

- manglende aktindsigt
- nedsættelse af den årlige udbetaling (dette gøres uden oplysninger af nogen art)
- fastsættelse af den månedlige udbetaling i alle årene, da der ikke ses sammenhæng mellem police og udbetalt beløb."

I brev af 26/3 2020 fra selskabet til nævnet hedder det bl.a.:

"Parterne er uenige om: Hvorvidt beløbets størrelse ved udbetaling af erhvervsevnetab kan variere fra år til år, og medføre en lavere udbetaling end klager har fået tidligere.

Påstand: Klager skal acceptere at udbetalingens størrelse vedr. hendes erhvervsevnetab varierer fra år til år.

Anbringender: Det gøres gældende at klager ikke kan sammenligne størrelsen af sin udbetaling ved tab af erhvervsevne med en bonusprognose fra 1996. Samfundsforudsætningerne har siden ændret sig drastisk og særligt renteniveauet i samfundet har i de senere år været meget lavt. Da klager blev sygemeldt i 2005, havde vi registreret klagers dækning ved tab af erhvervsevne til 144.441 kroner årligt, hvilket også er den dækning, klager har betalt for.

Regulering af dækningen ved tab af erhvervsevne

Som oplyst i vores skrivelse af den 10. januar 2020 er prisen for dækningen ved tab af erhvervsevne beregnet ud fra en grundlagsrente på 2,5 procent. Det betyder, at der forlods er indregnet en garanteret rente på 2,5 procent i størstedelen af udbetalingens størrelse. Der er dog en mindre del på andre grundlag, som er opstået før klager blev sygemeldt, se skemaet nedenfor. Det er normal praksis for en dækning ved tab af erhvervsevne i Danica Pension, der er oprettet i 1996.

Fordelingen af grundlag pr. 12.10.2004:

Grundlagsrente	Årlig udbetaling
2,5 %	136.520
1,5 %	7.793
0 %	128

Udbetalingen regulerer vi med kontostyrkelse. Kontostyrkelse er forskellen på kontorente og grundlagsrente, med fradrag af et gebyr, som klager skal betale, når forsikringen er under udbetaling. Gebyret er i 2020 på 71 kroner om måneden (reguleres hvert år).

Klagers udbetalinger har været følgende:

År	Mdl. Udbetaling i kroner		År	Mdl. udbetaling i kroner
2005	12.036,90		2013	12.852,50
2006	12.218,20		2014	12.771,70
2007	12.408,40		2015	12.688,20
2008	12.608,50		2016	12.602,20
2009	12.915,80		2017	12.513,40
2010	12.857,40		2018	12.421,60
2011	12.904,50		2019	12.327,80
2012	12.930,60		2020	12.232,90

Ankenævnet for Forsikring

3.

94967

Reguleringen af udbetaling med kontostyrkelse, er altså afhængig af den kontorente Danica Pension kan opnå i udbetalingsperioden, og den rente der anvendes i beregningsgrundlaget.

De første år efter klagers udbetaling ved tab af erhvervsevne startede, optjente klager positiv kontostyrkelse da kontorenten var højere end grundlagsrenten på 2,5 procent. Men de senere år har kontorenten kun været 1,8 procent før pensionsafkastskat. Når kontorenten er lavere end grundlagsrenten, betyder det, at kontostyrkelsen bliver negativ, og den negative kontostyrkelse modregnes i tidligere års positive kontostyrkelse. Det er årsagen til, at klagers udbetaling er faldet. Dog har klager en garanteret udbetaling, der ikke kan blive mindre end 145.502 kroner årligt.

Aktindsigt

Det er ikke muligt, at give klager aktindsigt i vores beregninger, da de kun foreligger elektronisk i vores systemer."

Klageren har i mail af 27/3 2020 til nævnet bl.a. bemærket:

"Jeg står uforstående overfor, at jeg ikke kan regne med tallene fra underskrevet pensionsordning, idet det er eneste police jeg umiddelbart har modtaget.

Så vidt jeg har forstået, har der i årene fra 1996 til 2004 været opsving, og prognosen bør vel således som minimum være enten gældende – eller endog forbedret. Således er forudsætningerne for prognosen vel opfyldt?

Beløbene er angivet som fast årlig udbetaling, og således fremgår det ingen steder, at der kan ske nedjustering af udbetalingerne, efterfølgende.

Min påstand er derfor fortsat, at der dels er sket forkert beregning af beløbet på skadestidspunktet, dels ikke er sket den lovede betaling af garanteret rente."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Af policeudskrift af 20/2 1997 fremgår bl.a.:

Dækning ved tab af arbejdsevne

	Kroner pr. 01.11.1996
Hvis forsikredes arbejdsevne som følge af sygdom eller ulykke bliver nedsat med mindst 2/3, vil der årligt blive udbetalt	120.004
Udbetalingen vil tidligst begynde 6 måneder efter, at arbejdsevnen er blevet nedsat og længst vare til 01.03.2031.	
Nedsattes arbejdsevnen med mellem 1/2 og 2/3 vil halvdelen af ydelsen blive udbetalt.	

...

Forudsætninger for prognosen

Inflation: - 2,5%. Det forudsættes at prisstigningerne sker i løbet af et kalenderår, og at stigningen i de enkelte år er jævnt fordelt over hele året.

Markedsrente m.v.: - 8,0% p.a. for obligationer og pantebreve (realrenteafgiftspligtig) i 1997 og 7,5% fra og med 1998.
- 3,0% i realrente for indeksoptioner (fritaget for realrenteafgift)
- 3,5% i realrente for aktier og ejendomme (fritaget for realrenteafgift)

Realrenteafgiftssats: Der forudsættes dette forløb af realrenteafgiftssatsen:

år	1997	1998	1999	2000	2001
%	44,10	40,90	38,00	33,70	30,30

Kontorenter: Danica Liv forventer at forrente opsparingen med disse kontorenter:

år	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003 -
Efter afgift, % p.a.	5,80	5,40	5,40	5,40	5,40	5,40	5,40

Forudsætninger for prognosen

Garanteret rente:	I grundlaget for beregning af forsikringen er der indregnet en garanteret rente på 2,50%. Rentegarantien er efter betaling af realrenteafgift. I prognosen er fremtidige forhøjelser beregnet med en garanteret rente på 2,50%. Hvis Finanstilsynet fastsætter en lavere garanteret rente for fremtidige forhøjelser, kan udbetalingen blive lavere end i prognosen.
--------------------------	---

Dækning ved tab af arbejdsevne (prognose)

Følgende er en oversigt over den forventede udvikling i tab af arbejdsevnedækningen. Prognosen er ikke et bindende løfte, men der er anvendt realistiske forudsætninger ved udarbejdelsen af prognosen. Forudsætningerne kan ses i afsnittet "Forudsætninger for prognosen".

Beløbene er angivet pr. den 1. i måneden, efter forsikrede er fyldt de angivne aldre.

Hvis forsikrede mister mindst 2/3 af arbejdsevnen:	Kroner	"Nutidskroner"
som 26 årig, udbetales: årligt indtil 01.03.2031	122.695	121.939
som 27 årig, udbetales: årligt indtil 01.03.2031	126.064	122.635
som 30 årig, udbetales: årligt indtil 01.03.2031	136.442	123.254
som 40 årig, udbetales: årligt indtil 01.03.2031	176.874	124.818

Ankenævnet for Forsikring

5.

94967

som 50 årig, udbetales: årligt indtil 01.03.2031	225.235	124.169
som 59 årig, udbetales: årligt indtil 01.03.2031	278.364	122.878
Prognosen forudsætter, at pensionsopsparingen ikke udbetales for det aftalte pensioneringstidspunkt.		

Øvrige oplysninger

Bonus

Når der er overskud på rente, risiko eller omkostninger i forhold til, hvad der var forudsat, da prisen på forsikringen blev fastsat, tilskrives overskuddet som bonus. Bonus er ikke garanteret.

Bonus beregnes efter det til enhver tid gældende bonusregulativ, som anmeldes til Finanstilsynet.

Årlige udbetalinger fra Danica Liv/Forsikring

Disse udbetales med 1/12 pr. måned. Udbetalingerne reguleres årligt med bonus.

Tarfmæssige udbetalinger fra Danica Liv/Forsikring

Af lovgivningsmæssige årsager gentages dækningerne her i en forkortet udgave.

Dækning ved tab af arbejdsevne, årligt
Dækning ved dødsfald, engangsbetalt

Kroner pr.
01.11.1996

120.004 (skattekode 1)

I brev af 11/1 2020 fra klageren til selskabet hedder det bl.a.:

"I fortsættelse af telefonsamtale i går, skal jeg hermed venligst opsummere indholdet af samtalen.

Aktindsigt

Du oplyste, at det ikke er muligt at få aktindsigt i jeres beregninger, i forhold til udbetaling af tab af erhvervsevne, ud fra de enkelte år. Jeg har anmodet om fuld aktindsigt d. 6. januar 2020.

Forudsætninger for prognosen

Du oplyste, at garanteret rente på 2,5 % – jf. policen – er opfyldt i hele perioden.

Beregnet udbetaling

Ud fra policen, er der forskellige satser for udbetaling, afhængig af min alder, på tidspunktet for tab af erhvervsevne. Her drøftede vi, hvorfor beløbet angiveligt ikke har ændret sig, fra det 30. år (oplyst i policen) og til det 34 år og 8 måneder (som er min alder, da jeg bliver uarbejdsdygtig). Dette set i lyset af en stigning på ca. 4000 kr. på ét år, i aldersspringet fra 26 til 27 år, og en stigning på ca. 40.000,00 om året, hvis vi kigger på springet 30 til 40 år.

Således siger policen;

Som 26 årig udbetales kr. 122.695,00

Som 27 årig udbetales kr. 126.064,00
Som 30 årig udbetales kr. 136.442,00
Som 40 årig udbetales kr. 176.874,00

Du oplyser, at min sats er 136.500,00 årligt – jeg blev uarbejdsdygtig i en alder af knap 35 år. Det er min påstand, at ud fra policens oplysninger, bør dette tal som minimum være ca. kr. 10.000,00, ud fra policens betingelser.

Du oplyste i telefon, at det er fordi ovenstående tal er en prognose, der ikke er retlig bindende. Dog er forudsætningen for prognosen opfyldt, jf. punktet 'forudsætninger for prognosen'. Således er det min påstand, at når forudsætningerne for prognosen er opfyldt (som oplyst af dig), så er prognosen det også.

Påvirkning af udbetaling

Du oplyser, at årsagen til at min udbetaling er faldet, skyldes finanskrisen. Jeg efterspurgte forgæves en forklaring på, hvordan en finanskrise kan påvirke dette, da dels tilkendelsestidspunktet ligger lang tid før finanskrisen (2004), dels er der tale om fast udbetaling? Dette skal jeg venligst fortsat bede om besvarelse på.

Desuden oplyste du, at min tab af erhvervsevne ikke reguleres i forhold til hverken index tal eller inflation.

Faldende udbetaling

Jeg har fundet udbetalingsoversigt for årene 2013 til 2020. Der sker et fald hvert eneste år i min udbetaling, med undtagelse af ét år, hvor beløbet er uændret. Således er den månedlige udbetaling – bare i denne periode – faldet med over kr. 600,00."

Nævnet udtaler:

Klagerens pensionsordning er oprettet i 1996. Der er tale om en traditionel pensionsordning med ydelsesgaranti og mulighed for opskrivning af ydelser med bonus. Ordningen er oprettet med en grundlagsrente på 2,5 %.

Klageren har siden 2005 modtaget udbetalinger fra selskabet som følge af tab af erhvervsevne. Hun klager over, at de månedlige udbetalinger fra forsikringen løbende er blevet nedsat. Hun henviser til ydelsesprognoser i policeudskrift af 20/2 1997 og har anført, at der i årene fra 1996 til 2004 har været opsving, hvorfor prognosen som minimum burde være gældende eller endog være forbedret.

Ankenævnet for Forsikring

7.

94967

Selskabet har anført, at klagerens dækning ved tab af erhvervsevne udgjorde 144.441 kr. (svarende til ca. 12.036 kr. om måneden), da hun blev sygemeldt i 2005. De løbende udbetalinger er blevet reguleret med kontostyrkelse, som er forskellen mellem kontorente og grundlagsrente med fradrag af et mindre gebyr. Udbetalingerne steg løbende til ca. 12.930 kr. om måneden i 2012 på grund af positiv kontostyrkelse. I de senere år har kontorenten kun været 1,8 % før pensionsafkastskat, hvilket har betydet, at kontostyrkelsen blev negativ og er blevet modregnet i tidligere års positive kontostyrkelse. Herved er klagerens udbetalinger faldet, og i 2020 udgør udbetalingerne ca. 12.232 kr. om måneden. Selskabet har oplyst, at den garanterede udbetaling udgør 145.502 kr. om året (svarende til ca. 12.125 kr. om måneden), og at udbetalingerne ikke kan blive mindre end dette.

Af policeudskrift af 20/2 1997 fremgår det, at den tariffmæssige udbetaling (den garanterede ydelse) ved tab af erhvervsevne pr. 1/11 1996 udgjorde 120.004 kr. om året (svarende til ca. 10.000 kr. om måneden). Der er angivet prognoser for dækningen ved tab af erhvervsevne ved forskellige aldre. Det fremgår eksempelvis, at prognosen for dækningen som 30-årig er 136.442 kr. (svarende til ca. 11.370 kr. om måneden) og som 40-årig er 177.874 kr. (svarende til ca. 14.739 kr. om måneden). I policen anføres det i øvrigt, at overskud på rente, risiko eller omkostninger tilskrives som bonus. Bonus ikke er garanteret og beregnes på grundlag af det til enhver tid gældende bonusregulativ, der anmeldes til Finanstilsynet. Der er i øvrigt ikke bestemmelser i policen om løbende reguleringer af erhvervsevnetabsudbetalinger.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren ikke har sandsynliggjort, at selskabet ikke har udbetalt ydelser, som mindst svarer til pensionsordningens garanterede ydelser, eller at selskabet i øvrigt har begået fejl, herunder ved opgørelsen af ydelserne. Nævnet bemærker, at de i policeudskriften af 20/2 1997 anførte prognoser for dækningerne ved forskellige aldre udgør den på tidspunktet forventede udvikling af dækningen. Prognoserne er ikke et bindende løfte til klageren, hvilket også fremgår af policeudskriften.

Det må lægges til grund, at de variationer i udbetalingerne størrelse, som klageren har oplevet siden 2005, har kunnet tilskrives kontostyrkelse, som i den første del af perioden overvejende har været positiv – med generelt stigende ydelser til følge – og i den sidste del af perioden overvejende har været negativ – med generelt faldende ydelser til følge.

Nævnet bemærker, at Finanstilsynet er tilsynsmyndighed for så vidt angår, om selskabets tekniske grundlag, herunder bonusregulativet, er betryggende og rimeligt over for forsikringstagerne, jf. § 20 og § 21 i lov om finansiel virksomhed.

Nævnet bemærker videre, at Højesteret i dom gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2010, side 1843, har fundet, at selskabet i den pågældende sag har haft den fornødne hjemmel til dels at ændre bonusreglerne med den virkning, at bonus sættes til nul, dels at indføre såkaldt kontostyrkelse. Om kontostyrkelse har Højesteret udtalt, at "Tilskrivninger i form af kontostyrkelse er ikke bonus i regulativets forstand".

På den baggrund, og som sagen foreligger oplyst, finder nævnet, at selskabet har været berettiget til at anvende kontostyrkelse med den virkning, at tilskrivninger på klagerens ordning, som har karakter af kontostyrkelse, senere vil kunne bortfalde. Nævnet finder ikke grund til at betvivle, at de opskrivninger, som selskabet har foretaget på klagerens dækning i al væsentlighed har haft karakter af kontostyrkelse.

Nævnet finder herefter ikke grundlag for at kritisere selskabets håndtering af klagerens pensionsordning, herunder at de løbende ydelser er blevet nedsat navnlig i perioden siden 2012 som følge af negativ kontostyrkelse.

Nævnet bemærker afslutningsvist på foranledning, at nævnet ikke kan pålægge selskabet at give klageren aktindsigt i hendes sag hos selskabet, idet nævnet bemærker, at pensionsselskabet som privat virksomhed ikke er underlagt offentligretlige regler om aktindsigt i forvaltningsloven og offentlighedsloven. Da klageren ikke har sandsynliggjort, at selskabet har begået fejl

Ankenævnet *for* Forsikring

9.

94967

ved håndteringen af hendes pensionsordning, kan nævnet ikke pålægge selskabet at fremlægge detaljerede, aktuarmæssige beregninger angående udbetalingernes størrelse. For det tilfælde, at klageren måtte have indsigelser mod eller begære indsigt i selskabets behandling af klagerens personoplysninger, må nævnet henvise til, at sådanne spørgsmål henhører under Datatilsynet.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Peter Thønnings